

۱۵۴۰۹۴۳

۱۴۰۳/۹/۱۸

به نام خدا

روان‌شناسی و آموزش کودکان استثنایی

تجدیدنظر اول

(براساس DSM-5)

تألیف :

دکتر عزت‌الله نادری

استاد دانشگاه تربیت معلم (خوارزمی) - استاد دانشگاه آزاد اسلامی (واحد علوم و تحقیقات)

استاد افتخاری دانشگاه دیکن استرالیا

و

دکتر مریم سیف‌نراقی

استاد دانشگاه علامه طباطبائی - استاد دانشگاه آزاد اسلامی (واحد علوم و تحقیقات)

استاد افتخاری دانشگاه دیکن استرالیا

اربابان
نشر آستان قدس

عنوان و نام پدیدآور: روان‌شناسی و آموزش کودکان استثنایی (ویراست ۲) (براساس DSM-5).

تألیف: مریم سیف نراقی، عزت‌الله نادری.

مشخصات نشر: تهران: ارسباران، ۱۴۰۳.

مشخصات ظاهری: شانزده، ۳۴۴ ص.؛ مصور، جدول، نمودار.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۳۸۵-۳۰-۲

فهرست‌نویسی بر اساس اطلاعات فیپا.

موضوع: کودکان تیزهوش -- روان‌شناسی -- کودکان عقب‌مانده -- روان‌شناسی

موضوع: کودکان تیزهوش -- آموزش و پرورش -- کودکان عقب‌مانده -- آزمون‌های روان‌شناختی

رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۶ س ۹ ت ۹ / ۷۲۳ BF

رده‌بندی دیویی: ۱۵۵/۴۵۵

شماره کتاب‌شناسی ملی: ۴۸۸۲۱۲۸

بیا بیا به حقوق دیگران احترام بگذاریم

مخاطب عزیز، خواننده گرامی، این کتاب حاصل دسترنج چندین ساله مترجم و ناشر است. تکثیر آن به هر شکل و میزانی، بدون اجازه از ناشر و مؤلف، و خرید و فروش آن کاری نادرست، غیرقانونی، و غیرشرعی است. پیامد این عمل ناصواب موجب پی‌اعتمادی در فضای نشر و فروش کتاب می‌شود و می‌تواند زمینه‌ساز محیطی ناسالم جهت بی‌ارزش کردن زحمات دست‌اندرکاران فعالیت‌های فرهنگی و اقتصادی در جامعه شود که در نهایت، به زیان خود شما و فرزندان‌تان خواهد شد.

سایت

www.ravabook.ir

ارِسباران
ناشر

پست الکترونیکی

panahir91@yahoo.com

روان‌شناسی و آموزش کودکان استثنایی (تجدید نظر اول) (براساس DSM-5)

تألیف: دکتر مریم سیف‌نراقی و دکتر عزت‌اله نادری

ناشر: ارسباران

نوبت چاپ: ۲۴، پاییز ۱۴۰۳

شمارگان: ۲۰۰ نسخه

تعداد صفحات: ۳۶۰ صفحه

چاپ: شاهین

صحافی: چاوش

لیتوگرافی: طیف‌نگار

ISBN : 978-600-7385-30-2

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۳۸۵-۳۰-۲

مرکز پخش: تهران - خیابان زرتشت غربی، بین خیابان علیزاده و شیخلر، پلاک ۶۳

تلفکس: ۸۸۹۶۲۷۰۷

۸۸۹۶۱۰۵۰

۸۸۹۶۱۰۷۰

تلفن: ۸۸۹۷۳۳۵۸ - ۹

فهرست

پیشگفتار نخست.....	سیزده
پیشگفتار تجدیدنظر اول.....	پانزده

فصل ۱: مفهوم، گروه‌بندی و درصد شیوع دانش‌آموزان استثنایی

مقدمه.....	۱
تفاوت‌های فردی و مفهوم عام استثنایی.....	۳
الف - تفاوت‌های بین فردی.....	۴
عوامل مؤثر در تفاوت‌های فردی.....	۷
ب - تفاوت‌های درون فردی.....	۷
چگونگی سنجش تفاوت‌های بین فردی و درون فردی.....	۸
آزمون‌های روانی.....	۸
الف - آزمون استنفورد - بینه.....	۱۱
ب - آزمون وکسلر.....	۱۲
ج - شاخص بلوغ اجتماعی واینلند.....	۱۳
د - مقیاس دیگر.....	۱۴
ه - آزمون آی. تی. پی. !.....	۱۶
انتقاد آزمون‌ها.....	۱۶
مفهوم خاص استثنایی.....	۱۷
گروه‌بندی دانش‌آموزان استثنایی.....	۱۹
برآورد درصد شیوع دانش‌آموزان استثنایی.....	۲۰
برای اندیشیدن.....	۲۲
سؤال‌های چهارگزینه‌ای فصل اول.....	۲۳
منابع.....	۳۱
الف) فارسی.....	۳۱
ب) انگلیسی.....	۳۱
پاسخ صحیح به سؤال‌های چهارگزینه‌ای فصل اول.....	۳۳

۲۸۱ < فصل ۸: کودکان با اختلالات رفتاری

۲۸۱	مقدمه
۲۸۳	برآورد درصد شیوع
۲۸۵	طبقه‌بندی اختلالات رفتاری کودکان
۲۸۷	الف: بی‌نظمی در سلوک
۲۸۷	ب: اضطراب و گوشه‌گیری
۲۸۷	ج: رفتارهای نامناسب یا ناپخته
۲۸۷	د: رفتارهای ضداجتماعی
۲۹۲	برای اندیشیدن
۲۹۲	سؤال‌های چهارگزینه‌ای فصل هشتم
۳۰۰	منابع انگلیسی
۳۰۲	پاسخ صحیح به سؤال‌های چهارگزینه‌ای فصل هشتم

۳۰۳ < فصل ۹: کودکان چندمعلولیتی

۳۰۳	مقدمه
۳۰۳	تعریف کودکان چندمعلولیتی
۳۰۴	برآورد درصد شیوع
۳۰۵	چگونگی شناسایی و طبقه‌بندی کودکان چندمعلولیتی
۳۰۶	رسیدگی‌های آتی و اولیه
۳۰۸	ویژگی‌های کودکان چندمعلولیتی
۳۰۸	ویژگی‌های کودکان چندمعلولیتی با معلولیت عمده در عقب‌ماندگی ذهنی
۳۰۹	۱. عقب‌ماندگی ذهنی و فلج مغزی
۳۰۹	۲. عقب‌ماندگی ذهنی و اختلال شنوایی
۳۱۰	۳. عقب‌ماندگی ذهنی و اختلال رفتاری
۳۱۰	ویژگی‌های کودکان چندمعلولیتی با معلولیت عمده در اختلال رفتاری
۳۱۰	۱. اوتیسم (درخودماندگی)
۳۱۲	۲. اختلال رفتاری و اختلال شنوایی
۳۱۳	ویژگی‌های کودکان چندمعلولیتی با اختلالات حسی بینایی و شنوایی
۳۱۴	برنامه‌های آموزشی برای کودکان چندمعلولیتی
۳۱۶	برای اندیشیدن
۳۱۷	سؤال‌های چهارگزینه‌ای فصل نهم
۳۲۳	منابع
۳۲۳	الف) فارسی

۳۲۳	 (ب) انگلیسی
۳۲۵	 پاسخ صحیح به سؤال‌های چهارگزینه‌ی فصل نهم

۳۲۷ < فصل ۱۰: کودکان با معلولیت‌ها و بیماری‌های جسمی

۳۲۷	 مقدمه
۳۲۸	 چگونگی رشد مهارت‌های حرکتی
۳۲۸	 رشد و تکامل حرکتی در دوران جنینی
۳۳۰	 رشد و تکامل حرکتی دوران شیرخوارگی (تولد تا دوسالگی)
۳۳۴	 ارتباط رفتارهای بازتابی و حرکات ارادی
۳۳۴	 تعریف معلولیت‌ها و بیماری‌های جسمی
۳۳۵	 سبب‌شناسی
۳۳۵	 معلولیت‌های جسمی مادرزادی
۳۳۶	 معلولیت‌های اکتسابی
۳۳۷	 شناسایی و تشخیص
۳۳۸	 برآورد درصد شیوع
۳۳۸	 طبقه‌بندی کودکان با معلولیت‌ها و بیماری‌های جسمی
۳۳۹	 برای اندیشیدن
۳۳۹	 سؤال‌های چهارگزینه‌ای فصل دهم
۳۴۲	 منابع
۳۴۲	 الف) فارسی
۳۴۳	 (ب) انگلیسی
۳۴۴	 پاسخ صحیح به سؤال‌های چهارگزینه‌ی فصل دهم

پیشگفتار نخست

از این پس آموزش و پرورش کودکان استثنایی صرفاً حوزه فعالیت متخصصان آموزش و پرورش این کودکان نخواهد بود، بلکه به لحاظ روند غالب عادی سازی فضای آموزش و پرورش این دست از کودکان و نیز کاهش چشمگیر نام گذاری های سنتی، به نظر می رسد در آینده نه چندان دور، تمام معلمان با کودکان استثنایی در کلاس های خود مواجه خواهند شد. لذا آمادگی و آگاهی های لازم در این زمینه می تواند آنان را در امر آموزش و پرورش و در حرفه ای که پیش گرفته اند، موفق تر سازد.

کتاب حاضر مشتمل بر ده فصل است که در هر فصل به طور ویژه، مقوله ای از مباحث کودکان استثنایی مطرح شده است. هدف از تألیف این کتاب آن است که خواننده را با دنیای این گونه کودکان که گاهی با دنیای کودکان عادی متفاوت است، آشنا کند. این آشنایی سبب شناخت بهتر، درک مناسب تر و نهایتاً آموزش و پرورش مؤثرتری خواهد شد.

هر فصل منابع ویژه و نیز پرسش هایی برای اندیشیدن و آزمودن خواننده دارد. پس از مطالعه این کتاب از خواننده انتظار می رود:

۱. انواع تفاوت های فردی را تشخیص دهد و کودکان استثنایی را از دیگر کودکان باز شناسد.
۲. با انواع و گروه بندی دانش آموزان استثنایی و نیز درصد شیوع آن، آشنا شود.
۳. افراد متعلق به هر گروه را تشخیص دهد تا بتواند مناسب ترین برنامه های آموزشی و روش های تدریس را با توجه به ویژگی های هر گروه برای آن، پیشنهاد کند.
۴. عوامل مؤثر در استثنایی شدن کودکان را تشخیص دهد.
۵. مسایل و مشکلات دانش آموزان را بشناسد و راه حل هایی برای بهبود بخشیدن به وضع آنان پیشنهاد کند.

ع. نادری و م. سیف نراقی

۲۵ مهرماه ۱۳۷۹